

ת"פ 55538/08/15 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד ילנה ארושנוב - בעצמה

בית משפט השלום בבאר שבע

11 ספטמבר
2016

ת"פ 55538-08-15 מדינת ישראל נ' ארושנוב

בפני כב' השופט איתי ברסלר-גונן, סגן נשיאה
המאשימה
מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד רותם חזן

נגד
הנאשמת
ילנה ארושנוב - בעצמה
ע"י ב"כ עו"ד אבנר שמש

גזר דין

ההרשעה ותמצית הנסיבות

1. הנאשמת הורשעה במסגרת הסדר טיעון, ועל פי הודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירות רבות של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 סיפא בחוק העונשין, תשל"ז - 1977 [להלן: "**חוק העונשין**"], שלוש עבירות של זיוף לפי סעיף 418 סיפא בחוק העונשין ושלוש עבירות של שימוש במסמך מזויף לפי סעיף 420 בחוק העונשין.

עוד הורשעה הנאשמת בעבירות רבות של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ב - 1986 [להלן: "**חוק כרטיסי חיוב**"].

2. ברקע האירועים משרד תיווך נסיעות בשם "ילנה טורס" בדימונה, בבעלותה ובניהולה של הנאשמת החל מחודש ספטמבר 2011 [להלן: "**משרד הנסיעות**"].

במסגרת משרד הנסיעות התקשרה הנאשמת עם לקוחות רבים למתן מענה ברכישת מוצרי תיירות שונים בארץ וברחבי העולם. הנאשמת היתה בקשר עם סוכנויות נסיעות שונות איתם נהגה לעבוד בכך שרכשה דרכם את מוצרי התיירות השונים עבור לקוחותיה.

על מנת להפיק רווח, נהגה הנאשמת לגבות עמלה שנבעה מהפער בין מחיר מוצרי התיירות שרכשה מסוכנויות הנסיעות ובין המחיר שהוצע ללקוחות. לחילופין, גבתה עמלה קבועה שהוסדרה והוסכמה עם סוכני הנסיעות שמהם רכשה את מוצרי התיירות.

כתב האישום המתוקן, בו הודתה הנאשמת, מתאר כיצד פעלה באופן שיטתי על פני תקופה ממושכת, וביצעה מעשי מרמה שונים ובכללם הציגה מצגי שווא ברכישת מוצרי התיירות מאותם סוכני נסיעות או יעדים עימם נהגה לעבוד, כאשר בפועל לא רכשה את מוצרי התיירות כלל או (בחלק מהמקרים) רכשה אותם חלקית. נוכח אותם מצגי שווא קיבלה הנאשמת מלקוחותיה כספים בידעה כי אין בכוונתה לספק את מוצרי התיירות שהבטיחה להם.

לכתב האישום המתוקן צורפה טבלה מפורטת של המקרים ממנה ניתן ללמוד כי מדובר בעבירות רבות אשר בוצעו

בסכומים שנעו בין מאות לאלפי ₪, ובהצטבר מדובר בהיקף מרמה העומד על כ- 660,000 ₪ בהם עשתה הנאשמת שימוש לצרכיה הפרטיים.

3. בתמצית, על פי המתואר באישום הראשון, בין החודשים יולי 2014 ועד למעצרה של הנאשמת (בתחילת חודש אוגוסט 2015), התנהגה והתנהלה הנאשמת תוך יצירת מצג בפני לקוחותיה השונים, לפיו היא רכשה בעבורם את מוצרי התיירות, תוך שלעתים המציאה לידיהם גם מסמכים הנחזים להיות כאלו המאשרים באופן סופי את ביצוע ההזמנה והמוצר, בידיעה שלא כך הדבר ועל מנת לשוות להתקשרות בינה לבין הלקוח מצג אמיתי והכל כשהמסמכים האמורים היוו אך ורק אישור ראשוני (ולא סופי ומחייב) להזמנת מוצרי התיירות.

מצג זה יצר רושם מוטעה אצל הלקוחות לפיו סכומי הכסף הועברו לסוכנויות הנסיעות וליעד, בעוד שכלל לא היתה כוונה אצל הנאשמת להעברת הסכום ליעדו. בעקבות מצגי שווא אלו או בשל הבטחות הנאשמת להמציא ולספק את מוצרי התיירות המבוקשים, שולמו על ידי הלקוחות סכומי כסף רבים בהיקפים שונים, חלקם במזומן, חלקם בהמחאות, חלקם בכרטיסי אשראי וחלקם בהעברות בנקאיות.

ואולם, חרף כל התשלומים ששולמו על ידי הלקוחות, לא הועברו הסכומים לספקים עצמם והנאשמת לא סיפקה כלל מוצרי תיירות למרבית לקוחותיה ולחלק קטן מנפגעי העבירה סופקו מוצרי תיירות חלקיים בלבד.

במקרים מסויימים, בוצעו חיובים בכרטיסי אשראי שפרטיהם נמסרו לנאשמת, מבלי לקבל תחילה אישור מבעלי כרטיסי האשראי לכך.

כתוצאה ממעשי מרמה אלו נגרמו ללקוחות נזקים כלכליים בהיקפים משמעותיים ומעבר לכך - נמנעה מהם האפשרות לקבל את מוצרי התיירות שעליהם שילמו. במספר מקרים שבהם ביצעה הנאשמת עסקה טלפונית נאלצו סוכנויות הנסיעות השונות לספוג את הנזקים.

סה"כ שווי ההונאה והמרמה מגיע כדי כ- 660,000 ₪.

בגין האמור באישום הראשון, הורשעה הנאשמת בעבירות רבות של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 סיפא בחוק העונשין, תשל"ז - 1977. עוד הורשעה הנאשמת בעבירות רבות של הונאה בכרטיס חיוב, לפי סעיף 17 בחוק כרטיסי חיוב, תשמ"ו - 1986.

4. על פי המתואר באישום השני, זייפה הנאשמת בעצמה או באמצעות אחרים מסמכים שונים, ועשתה בהם שימוש במהלך התנהלותה והתקשרותה עם סוכנויות הנסיעות השונות וזאת בידעה כי מדובר במסמכים מזוייפים:

ביום 13.5.2015 הנאשמת עשתה שימוש בכרטיס האשראי של אחד מנפגעי העבירה (ע.ת. 36) באופן שכרטיסו חוייב בסכום של 16,500 ₪ בעבור שירותי נופש ללקוחות אחרים. את אישור התשלום, דאגה הנאשמת להמציא באמצעות פקס לנציגת חברת TRAVELLUX. המדובר במסמך הנחזה להיות אישור לביצוע תשלום מכרטיס האשראי של ע.ת. 6 עבור חבילת נופש באילת וזאת ללא ידיעתו או רשותו.

עוד מתואר באישום השני, כי במסגרת התקשרותה עם סוכנות הנסיעות "שטיח מעופף", נדרשה לשלם סכום כספי של 7,400 ₪ בעבור חבילות נופש לבורגוס. הנאשמת המציאה מסמך המתחזה להיות אישור הפקדה שלכאורה הופקד לטובת ה"שטיח המעופף" בעמדת אל-תור בסניף בנק בדימונה, כשבפועל כלל לא הפקידה סכום זה.

מקרה נוסף המתואר באישום השני התרחש בינואר 2015, שאז שילם נפגע עבירה אחר (ע.ת. 66) לנאשמת במזומן עבור חבילת נופש עבורו ועבור חבריו בסלובקיה. הנאשמת ערכה מסמכים הנחזים להיות אישור תשלום זכאות ונתנה אותם באמצעות מזכירתה לנפגע העבירה, אך בפועל לא הזמינה את חבילת נופש. כשהגיע אותו נפגע עבירה עם אשתו וחבריו למלון בסלובקיה, גילו כי למעשה לא בוצעה הזמנה כל שהיא באמצעות הנאשמת ובכך נאלצו לחזור לארץ מוקדם מהמתוכנן ולשלם שוב עבור הנופש שתכננו מבעוד מועד.

במעשיה, גרמה הנאשמת לנזקים הן ללקוחותיה והן לסוכנויות הנסיעות והיא הורשעה באישום השני בשלוש עבירות של זיוף ושלוש עבירות של שימוש במסמך מזויף, עבירות לפי סעיפים 418 סיפא ו- 420 בחוק העונשין.

הסדר הטיעון

5. על פי ההסדר שהוצג [ת/1], הודתה הנאשמת בעובדות כתב האישום המתוקן, והוסכם בין הצדדים כי המאשימה תעתור להשית על הנאשמת עונש של 24 חודשי מאסר (בניכוי תקופת המעצר) ואילו ההגנה תטען ללא הגבלה. הוסכם כי בכל מקרה יוטלו רכיבי ענישה צופי פני עתיד.

מעבר לכך הוסכם (ראו גם תחילת הדיון היום) כי בכל מקרה תפצה הנאשמת את המתלוננים בסך כולל של 122,200 ₪ כך שסך של 20,000 ₪ שהופקדו בתיק המעצר יועברו לטובת הפיצוי וסך של 30,000 ₪ יחולטו מתוך הערבות הבנקאית שהופקדה בתיק המעצר ויופקדו בקופת בית המשפט טרם מתן גזר הדין. היתרה, בסך של 72,200 ₪ תשולם ב- 21 תשלומים החל מיום 1.10.2016, הוסכם כי חלוקת הפיצוי בין נפגעי העבירה תתבצע בהתאם לרשימה שהוגשה בהסכמת הצדדים לבית המשפט.

הצדדים גם הסכימו להשית על הנאשמת קנס בסך של 7,800 ₪ (ראו תחילת הדיון היום). הנאשמת נשלחה לקבלת תסקיר שירות המבחן ולאחריו טענו הצדדים לעונש.

הראיות והטיעונים לעונש

6. המאשימה הציגה בתחילת טיעוניה מספר רב (27) של תצהירי נפגעי עבירה, שנחתמו על ידי חלק מנפגעי העבירה של הנאשמת ומתוך מספר רב של תצהירים ישוקף רק חלק מהם:

עולה לפחות מחלק מתצהירי נפגעי העבירה עוגמת הנפש שנגרמה לנפגעים כתוצאה ממעשי המרמה של הנאשמת. כך למשל עולה מתצהיר הנפגע של ע.ת. 86 כי מעבר לנזק הכספי התברר שלא הוזמנה טיסה ולא הוזמן בית מלון ומתנת יום ההולדת שהקדיש לאשתו לא צלחה, למרות התכנון שתכנן.

תצהיר נפגעת נוספת (של ע.ת. 42) מלמד כי למרות שטיסתה לקנדה בוטלה ולמרות הבטחת הנאשמת להשיב את הכסף (9,500 ₪ ששולמו במזומן), לא נעשה הדבר וכל פעם השמיעה הנאשמת באזניה תירוצים שונים.

מתצהיר ע.ת. 55 עולה כי הזמינה נופש הכולל טיסות, העברות ומלון אולם למרות תשלום של כ- 12,000 ₪ לא התקבלה כל תמורה והדבר התברר מספר ימים לפני הטיסה, כשנפגעת העבירה נאלצה להזמין נופש חדש על בסיס מקום פנוי ולשאת בתשלום כמעט כפול.

ע.ת. 73 תיארה בתצהירה כי הזמינה חבילת נישואין בפראג ושילמה בכרטיס אשראי למתלוננת אולם הסכום לא הועבר ליעדו וכתוצאה מכך נדחה מועד החתונה במספר ימים ואף לא התקבלה תעודת נישואין במועד.

נפגעי העבירה מצהירים על חשש עתידי גדול לביצוע עסקאות עתידיות מול סוכנויות נסיעות ולמעשה על חוסר אמון בשיטת מסחר זו.

7. תמצית תסקיר שירות המבחן:

מתסקיר שירות המבחן שהוגש ביום 5.4.2016 עולה, כי הנאשמת כבת 33, גרושה ובזוגיות מזה כארבע שנים. היא אמא לתינוקת כבת מספר חודשים היום מבן זוגה הנוכחי לחיים וילדה כבת 13 מנישואיה הקודמים. הנאשמת נמצאת במעצר בפיקוח אלקטרוני בביתה שבדימונה מחודש ספטמבר 2015 ובפיקוח אימה ובן זוגה לחיים. כאמור, עד מעצרה ניהלה את משרד הנסיעות שבבעלותה.

שירות המבחן סקר את תולדות חייה של הנאשמת שמפאת צניעות הפרט לא אפרט הכל כאן. עם זאת אציין כי הנאשמת גדלה כבת יחידה להוריה בחו"ל, עברה ילדות מגוננת, סיימה 11 שנות לימוד באופן תקין ואף השתלבה באוניברסיטה בלימודים אקדמאיים. את בעלה הקודם הכירה במהלך לימודיה באוניברסיטה אולם התגרשו לאחר כשנתיים נישואין. בהמשך עלתה ארצה עם הוריה והשתכנו בעיר דימונה. הנאשמת עבדה במספר מקומות והשתלבה גם בסוכנויות נסיעות, כשלימים רכשה את סוכנות הנסיעות נושא הליך זה, שאותה ניהלה בדימונה החל משנת 2011.

הנאשמת שיתפה את שירות מבחן בקשיים ובחובות אליהם נקלעה בניהולה את סוכנות הנסיעות, קשיים שגרמו לה ללוות כספים הן מהבנק והן מהשוק האפור. היא לא שיתפה את בן זוגה לחיים בקשיים אליהם נקלעה היות וחשבה כי תצלח את התקופה הקשה הזו.

הנאשמת התקשתה להודות באופן מלא מול שירות המבחן אך שיתפה כי עשתה שימוש בכסף שקיבלה מלקוחותיה עבור כיסוי החובות לשוק האפור.

שירות המבחן התרשם כי לנאשמת יכולות קוגניטיביות ומילוליות תקינות וכי יש רקע מגוון במשפחתה לצד ציפיות גבוהות.

שירות המבחן סבור כי אמנם הנאשמת נוטה לטשטש מעורבות בעברות ומתמקדת בהצגת חזות חיובית, עובדות המלמדות על סיכון להתנהגות פורצת גבולות, אולם מאידך - העדר עבר פלילי, נטילת האחריות ומוטיבציה ראשונית להשתלבות בהליך טיפולי, כל אלו מהווים גם גורמי סיכוי.

בסופו של דבר המליץ שירות המבחן להסתפק בעונש של עבודות שירות תוך העמדת הנאשמת בצו מבחן למשך שנה לשם שילובה בהליך טיפולי, והכל לצד פיצוי לנפגעי העבירה ומאסר מותנה.

8. תמצית טיעוני המאשימה לעונש:

המאשימה הגישה טיעוניה בכתב [ת/4] וכן קובץ תצהירי נפגע [ת/2] וקובץ פירוט החלונות של היחידה לפיקוח אלקטרוני [ת/3], ועוד ציין כי לנאשמת אין עבר פלילי.

המאשימה התייחסה בטיעוניה לערך המוגן שנפגע מביצוע מעשי העבירה והדגישה כי העונש המרבי בעבירות אלו הוא עונש של 5 שנות מאסר. דגש שמה המאשימה בטיעוניה על הפרת האמון בין נפגעי העבירה לנאשמת והפנתה לפסיקה ממנה עולה כי יש להשית עונשים מרתיעים על עבירות כלכליות אלו, לרבות מאסר בפועל.

בטיעוניה, הדגישה המאשימה את ההסדר הדיני אליו הגיעו הצדדים כפי שהוצג לבית המשפט בת/1. המאשימה התייחסה לכך כי מדובר בריבויים של מעשי המרמה אשר נפרשו על פני תקופה ארוכה וכתוצאה מכך נגרמו ללקוחות נזקים הן כלכליים בהיקפים משמעותיים והן בכך שנמנעה מהם האפשרות לקבל את מוצר התיירות עליו שילמו לנאשמת ובכך הודגשה מידת הפגיעה המשמעותית בערך המוגן וזאת אף תוך הפנייה לתצהירי נפגעי העבירה. עוד הדגישה המאשימה, כי מדובר בלקוחות אשר מצבם הסוציאקונומי אינו מן הגבוהים ועל מנת לרכוש מוצרי תיירות חסכו את מיטב כספם לאורך זמן על מנת להוציא טיול זה או אחר לפועל.

המאשימה עתרה שלא לאמץ את המלצות שירות המבחן, בין היתר בשים לב למאפיינים הבעייתיים שעלו מהתסקיר לרבות העדר נטילת אחריות מלאה.

נטען כי למרות ריבוי העבירות נכון לקבוע מתחם עונש אחד לכל התקופה ועל כן עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם שבין 36 חודשים ועד ל- 84 חודשי מאסר בפועל. את ההסדר הדיני (העתירה העונשית למאסר של 24 חודשים) הצדיקה המאשימה בנטילת אחריות מלאה על מעשי העבירה והחסכון בזמן השיפוטי, עובדות שנלקחו בחשבון לקולא. משכך, עתרה המאשימה שלא לחרוג מהעונש של 24 חודשים שהיא עותרת לו במסגרת ההסדר

הדיוני.

עוד התייחסה המאשימה בטיעוניה, לניכוי ימי המעצר בפיקוח ובכך הפנתה להלכה החדשה שנקבעה ביום 20.4.2016 במסגרת ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל ובה נקבע כי ככלל אין לנכות את ימי המעצר בפיקוח האלקטרוני מתקופת המאסר אולם ניתן להתחשב בכך במסגרת שיקולי הענישה.

אציין, כי לאחר שהסנגור טען טיעונו, ביקשה המאשימה לתת את הדעת לטענת הסנגור כי הצדדים הגיעו להסדר דיוני למרות שכתב האישום תוקן לחומרה. לדבריה, בכוונת המאשימה היה לתקן את כתב האישום בלי קשר להסדר הדיוני אליו הגיעו הצדדים ועוד הדגישה כי חומר החקירה החדש הגיע כאשר הצדדים היו כבר במשא ומתן.

9. תמצית טיעוני ההגנה לעונש:

גם הסנגור הגיש עיקר טענותיו בכתב [נ/1] והדגיש כי במסגרת הסדר הטיעון, כתב האישום תוקן לחומרה ועם זאת, הנאשמת הודתה בו ובכך לקחה אחריות מלאה למעשי העבירות.

הסנגור הדגיש את מצבה המשפחתי של הנאשמת ואת עברה הנקי והפנה לתסקיר שירות המבחן ולהתרשמות מאורח החיים הנורמטיבי, זאת על אף חוסר השקט במהלך חייה של הנאשמת, התסכול והרגשות, שלא באו לידי ביטוי בתפקוד הנורמטיבי כאמור.

הסנגור עתר להתחשב גם בנסיבות האישיות הקשות, במצב הכלכלי הקשה אליה נקלעה הנאשמת ובעובדה כי מצב כלכלי זה, ורצונה של הנאשמת לכסות חובותיה, הם אלו שהביאו אותה לבצע את העבירות, דהיינו שלא מתוך רדיפת בצע להעשיר את חייה. הסנגור הדגיש, שהנאשמת מיום מעצרה איננה מכניסה הכנסה כלשהי לביתה ומי שמפרנס אותה ואת בנוותיה הוא בן הזוג שחי עמה ועובד במשמרות בחברת טבע.

הסנגור ביקש לתת משקל משמעותי לנטילת האחריות, בהזדמנות הראשונה, לרבות במעשים שלא הופיעו בכתב האישום המקורי, תוך הפנמה של חומרת המעשים, הבעת צער ואמפתיה ונכונות לפצות את קורבנות העבירה.

הסנגור ציין עוד שהנאשמת היתה עצורה בפיקוח אלקטרוני וזאת בהיותה בהריון ועתר להתחשב גם בעובדה זו במסגרת שיקולי הענישה.

הסנגור ביקש להתייחס במהלך טיעונו למקרה של ע.ת. 73, ונטען כי נפגעת זו כן קיבלה בפועל את מוצר התיירות שרכשה מהנאשמת, ותלונתה היא בכך שלא קיבלה את תעודת הנישואין לה ייחלה.

בטיעונו, ביקש הסנגור להעדיף את הפן השיקומי תוך התחשבות בכך שהנאשמת שוהה כתקופה של 10 חודשים במעצר בפיקוח אלקטרוני וזאת תוך הפניה לפסיקה מטעמו, ותוך עתירה לקבוע מתחם שתחתיתו במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות ורומו 18 חודשי מאסר בפועל, ואימוץ ההמלצה העונשית של שירות המבחן.

הסנגור עתר לנכות את ימי המעצר שבפיקוח אלקטרוני או למצער להתחשב בכך לקולא בשיקולי קביעת העונש.

10. הנאשמת פנתה אף היא לבית המשפט והצרה על מעשיה, תוך הבעת חרטה עמוקה ולקיחת אחריות מלאה על מעשיה. הדגישה כי התנצלה בפני הלקוחות בהם פגעה. עוד הוסיפה בהאי לי שנא -

"... אני יודעת שכל הדברים שעשיתי חמורים מאוד ... אני רוצה להחזיר את כל הכסף לאנשים שנתנו בי אמון ... אני הייתי עושה את המקסימום שזה לא יקרה שוב. הסתבכתי עם החברות לגמרי, גם ההיריון הזה שחיכינו הרבה שנים, 4 שנים."

הדיון

מתחם העונש ההולם

11. בבואנו לקבוע את מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. עניין לנו בשני אישומים ובריבוי משמעותי של עבירות כלפי קורבנות שונים בזמנים שונים אך בתקופה אחת ארוכה. אמנם, שסעיף 40ג(א) בחוק העונשין, שכותרתו "ריבוי עבירות", מורה לקבוע מתחם עונש נפרד לכל אירוע בנפרד, אולם יש לטעמי לבחון את המתחם כמתחם אחד כולל, נוכח שמדובר בפעילות עבריינית התנהגותית על פני תקופה אחת של הסתבכות הנאשמת, תוך שהיא מנצלת את משרדה ושמה ליצור מצגים שונים והונאת לקוחותיה. משכך, ואף שלכאורה ניתן לבחון כל מקרה בפני עצמו, תהיה זו חלוקה מלאכותית לטעמי, וראו לעניין זה ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), שם התייחס כב' השופט ע. פוגלמן למונח "אירוע אחד" וקבע כי -

" התיבה 'אירוע אחד' רחבה דיה כדי לכלול גם פעולות עברייניות שבוצעו על פני רצף זמן; כללו מעשים שונים; ביחס לקורבנות שונים; ובמקומות שונים. הכו - כל עוד מהווים מסכת עבריינית אחת".

סבורני שיש מקום גם במקרה שבפנינו לקבוע מתחם ענישה כולל לכל העבירות שבגדרו של האירוע כולו, תוך מתן משקל בקביעת המתחם לעבירות הרבות ולאופן שבו נעשו ותוך גזירת העונש בגדרו של המתחם בין היתר תוך מתן ביטוי לריבוי העבירות ולריבוי קורבנות העבירות וזאת כפי שאפרט להלן [השוו גם ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.03.2016)].

13. הנאשמת הורשעה בעבירות רבות של מרמה. מדובר בשורה של מעשים חמורים הפוגעים בערכים מוגנים רבים, בראשם פגיעה ישירה באינטרסים הרכושיים והקנייניים של הקורבנות. ערכים מוגנים נוספים שנפגעו נוגעים להטעיית הקורבן ופגיעה בחופש הרצון של הקורבן. נפגע גם הסדר הציבורי מעצם השימוש במסמכים מזויפים, וזאת תוך פגיעה בערך של שמירה על חיי מסחר תקינים.

הנאשמת ניצלה את מעמדה מחד כמי שהמידע מצוי אצלה, ואת תלותם הכמעט מוחלטת של קהל לקוחותיה, כמו גם את חולשתם לגלות את מעשי המרמה והנוכלות, וזאת על מנת להעשיר את ארנקיה, או לפחות למלא את החסר שנוצר בו.

14. ענף התיירות (הפנים והחוץ) הוא אחד מענפי המסחר המוסדרים בחקיקה ספציפית, באמצעות חוק שירותי תיירות, תשל"ו - 1996 שנועד להסדיר תחומים כגון פיקוח על מצרכים ושירותים, הגנת הצרכן ואפילו סוגיות מיסוייות כגון מועד תשלום מע"מ. כאמור בדברי ההסבר להצעת חוק שירותי תיירות, נדרשו מנגנונים כדי להבטיח יציבותם של משרדי נסיעות ומהימנותם [ה"ח 1030, עמ' 84 (20.11.1972)]. הבסיס לחקיקת חוק זה היה הצורך בהבטחת רף מהימנות גבוה לעיסוק בתיירות, כדומה למקומות אחרים בעולם.

פגיעה באמון המשתמשים בסוכנות נסיעות, עלולה לפעול כאותו פרי רקוב בודד המרחיק את הציבור מאותו "דוכן פירות" ודוכנים סמוכים.

מעל לכל נפגע הערך של אמון הציבור בשיטת המסחר שלפיה מבוצע תשלום קודם לקבלת השירות העתידי, שירות שאם לא ניתן במועד, במקום ובאופן המצופה - הפגיעה היא לא פעם פגיעה הכוללת צער ועגמת נפש לא מבוטלים, לקורבן העבירה ולמשפחתו הרחבה.

15. עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים משמעותית בנסיבותינו, והיא עוצמה כפולה:

כאמור, הנאשמת ניהלה בבעלותה משרד תיווך נסיעות ובמסגרת זו התקשרה עם לקוחות רבים למתן מענה ברכישת מוצרי תיירות שונים ברחבי העולם ובארץ. ניתן ללמוד הן מהטבלה המצורפת לכתב האישום המתוקן והן מת/2 על היקף מעשי המרמה שהנאשמת ביצעה.

באישום הראשון מפורט כיצד הנאשמת גבתה כספים באופן ניכר מלקוחותיה על מנת לספק להם מוצרי תיירות אשר נהגה לרכוש מסוכנויות נסיעות עימם נהגה לעבוד. מעיון בטבלה ומת/2 הנאשמת ברוב המקרים לא סיפקה את המוצר ובחלק מהמקרים ספקה אותו באופן חלקי.

באישום השני, הנאשמת עשתה שימוש בכרטיס אשראי כאמור, והמציאה לסוכנות הנסיעות מסמך הנחזה להיות אישור תשלום ועוד הציגה הנאשמת ללקוחותיה מסמכים הנחזים להיות אישור תשלום זכאות - ואוצ'רים. כאמור, בפועל הגיעו הקורבנות לבית המלון בחו"ל וגילו כי אין הזמנה כלשהי עבורם. מיותר לשער לאיזה מִפְּחַ נִפְּש הגיעו קורבנות העבירה של הנאשמת, שניצלה לרעה את האמון הרב שנתנו בהם.

רבים העושים היום שימוש בכרטיסי אשראי לביצוע רכישות כאלו ואחרות. אנו מוסרים לא פעם את פרטי כרטיסי האשראי שלנו לבתי עסק ולסוכנויות והדבר נפוץ ובעיקר מבוסס על אמון - אמון שאותו בית עסק יעשה שימוש בפרטים אך ורק לשם ביצוע הרכישה או העסקה עליה הסכימו הצדדים. העובדה שבמרבית המכריע של המקרים אכן כך הדבר, מלמדת על רמת אמון גבוהה ביותר שבין הצרכן לספק השירותים או המוצר. ואולם, כאשר אמון זה נפגע, הנזק רב ביותר וגורר אחריו מִפְּחַ נִפְּש ותסכול גדול, עד כדי פגיעה קשה באמון גם כלפי ספקי שירות נוספים, על לא עוול בכפם.

16. ומעבר לפגיעה הקשה באמון בשיטה עצמה, קיימת גם פגיעה קשה מאוד בכיס ובנפש:

מדובר בסדרה של עבירות מרמה במשך תקופה משמעותית באופן מתוחכם ובדרכים שונות של מרמה ובכל פעם בסכומים קטנים יחסית שהצטברו כ- 660,000 ₪ בהם עשתה שימוש לצרכיה הפרטיים.

מהטבלה המצורפת לכתב האישום וממסמך ת/2 [תצהירי הקורבן] עולים הנזקים הכלכליים והנפשיים שחוו קורבנותיה של הנאשמת. תצהירי נפגעי העבירה (רק חלק מהנפגעים בכתב האישום הגישו תצהירי נפגע) מלמדים על פגיעות קשות של מי שביקשו לעצמם חתונה עם בני משפחה, הסדרת תעודות נישואין בחו"ל או סתם טיול משפחתי שלצורך כך חסכו פרוטה לפרוטה.

עולה מתצהירי הנפגעים נזק כלכלי ונפשי משמעותי לצד אבדן אמון בשיטת עסקה זו.

כך למשל תצהירו של ע.ת. 86:

"האשה הזו הגב' ילנה ארושנוב גרמה לנו לעוגמת נפש רבה בכך שגרמה לנו להתרוצץ שעות רבות בתחנת המשטרה ולסוכנים נוספים, כמובן גרמה לנו לנזק כספי בכך שלאחר בירור עם "אמריקן אקספרס" לא היתה שום טיסה ושום בית מלון והכסף הלך לחינם (נגנב) ועל מנת לא "לבאס" את אשתי שטיסה זו היתה מתנת יום הולדת שלה סגרנו שוב את הטיסה עם בית מלון בחברת אמריקן אקספרס"

וכך עולה מתצהיר נפגעת העבירה ע.ת. 42:

"הזמנתי 2 כרטיסי טיסה לקנדה.. שילמתי 9,500 ש"ח צ'ק מזומן. בסופו של דבר הטיסה התבטלה, ביקשנו מלנה טורס להחזיר לנו את הכסף, היא הבטיחה להחזיר ושלחה אותנו לבנק מס' פעמים, ככה זה נמשך 3 חודשים, כל פעם מחדש מצאה תירוץ חדש כדי לא להחזיר את הכסף וזה גרם לכך שנשאר בלי כסף."

וראו גם תצהיר נפגעת עבירה של ע.ת. 55:

"רכשנו חבילת נופש... בעלות כוללת של 13,830 ₪ מסוכנת בשם ילנה ארושנוב בפועל לא קיבלנו תמורה... וסירבו להחזיר את הכסף... חבילה שולמה במלואה ולא התקבלה תמורה, דבר אשר התברר ימים לפני הטיסה ובעקבות כך נאלצנו להזמין חופשה על בסיס מקום פנוי ברמה נמוכה יותר ולשלם סכום דומה מחדש."

עגמת נפש משמעותי חוותה גם ע.ת. 73 שהזמינה חבילת נישואין בפראג:

"אני מכירה את גב' ילנה ארושנוב מזה מס' שנים כסוכנת נסיעות והיו לי מס' טיסות דרכה, ללא בעיות.

בחודש 11/2014 פנינו לילנה ע"מ לרכוש חבילת נישואין בפראג, הכוללת טקס החתונה והעלויות לכך, טיסה לפראג ובית מלון 4 כוכבים. שילמנו הסך שנתבקש ע"י ילנה בחלקו המירבי במזומן והשאר בכרטיס אשראי.

ילנה לא העבירה את התשלום עבור חבילת הנישואין ליעדה וכתוצאה מכך מועד החתונה נדחה בכמה ימים. כתוצאה מדחיית מועד החתונה... לא קיבלנו את תעודת הנישואין... בהמשך, ולאחר שחזרנו לארץ במס' חודשים הצלחנו בדרך כזו או אחרת להשיג את תעודת הנישואין בתמורה לתשלום סך 400 יורו.

משלא העבירה ילנה את הכסף ליעדו כולל לבית המלון... הועברנו למלון 3 כוכבים בו השירות שקיבלנו היה "על הפנים".

בהתאם לכרטיסי הטיסה שמסרה לנו ילנה, מועד החזרה לארץ היה אמור להיות בתאריך 2/7/15 ואולם בבירור בשדה התעופה בפראג נמסר כי אין לנו כרטיסי טיסה חזרה לארץ... נמסר לנו ... כי הבלאגן נוצר ע"י ילנה שלא העבירה את הכסף לחברת הטיסה."

כך גם עולה מתצהיר הנפגע של ע.ת. 36:

פגיעה זו פגעה בנו ההורים ובעיקר בילדתנו... שטיול זה אמור היה להיות לכבוד הבת מצווה שלה. טיול שציפתה לו המון זמן וכל כך רצתה ליהנות בו ולחזור ממנו עם חוויות שתזכור כל חייה. אך זה לא קרה. האכזבה ומפח הנפש נותנת אותותיה עד היום. כאשר אנו רוצים לתכנן טיול היום אנו חושדים וחוששים שבעתיים כתוצאה מהחוויה הכואבת... וכך מאז ועד היום לא הצלחנו לצאת שוב לטיול זה היות וגם הכסף שחסכנו לטיול כבר נגמר ונשארה רק אכזבה גדולה לנו ולילדה."

ויש עוד ועוד תצהירי נפגע במסגרת ת/2.

17. הנה כי כן, מידת הפגיעה בערכים המוגנים גבוהה.

אני מוצא חומרה יתרה, מקום בו לעבירות המרמה נלווה שימוש במסמכים מזוייפים, מסמכים שיש בהם כדי לשוות מצג של אמינות למעשיה של הנאשמת. נפגעי העבירה הם אלו שגילו להפתעתם, לעיתים רק לאחר כשיצאו את גבולות המדינה, שאין תמורה לכספם וכי הולכו שולל.

מדובר בעבירות שיש בהם כדי לפגוע מהותית בחיי המסחר התקינים בכלל ובתיירות הפנים והחוץ בפרט, תוך הורדת "דירוג האמינות" של סוכני התיירות והנסיעות בעיני הציבור הרחב, אמון עליו מבוססת כיום שיטת המסחר.

18. הנאשמת פעלה במודע, תוך תכנון פעולותיה ואף תוך יצירת מסמכים ומצגים לעורר את האמון מצד הקורבנות

ולהסתיר את הכספים. היא פעלה לבדה והנזק שגרמה היה רב, כמו גם פוטנציאל הנזק שלעתים התממש ולעתים הקורבנות הצליחו להקטינו בפעולה עצמאית בחו"ל או בארץ.

19. כמובן, שיש להביא בחשבון לקולא את העובדה שהנאשמת נקלעה לקשיים כספיים ואף לוותה כספים בשוק האפור ולמעשה נדרשה להמשיך ולגלגל כספים על מנת לשמור על שרידותו של העסק ולמזער את הפגיעה במשפחתה. העובדה שהצליחה להסתיר את מעשיה גם מקרוביה מלמדת אף על תחושת הבושה שחשה. תחושות אלו אני מביא לקולא שכן הן מלמדות אמנם על מודעות רבה אך גם על תחושת אחריות לתוצאה. בהקשר זה התרשמתי כי אכן כאב לנאשמת על הפגיעה בלקוחותיה והתרשמתי גם מניסיונותיה לדייק בכתב האישום המתוקן על מנת להבהיר כי אכן לפחות בחלק מהמקרים ניסתה בכל זאת לתת שירות ולו חלקי ללקוחותיה. למעשה, הנאשמת פעלה מחד בלוליינות כדי לחמוס את הכספים שגולגלו תחת ידה, אך מנגד לצמצם את אפשרות הפגיעה לפחות בחלק מהלקוחות.

מנגד, אני סבור כי הנאשמת ידעה היטב לאיזו עגמת נפש היא תגרום לקורבנותיה והועבדה היא שאילצה אותם גם לרדוף אחריה לקבל את כספם בחזרה, תוך כדי המשך פעולות מרמה נוספות.

20. בכל הנוגע לעונש ההולם, לגבי עבירות כלכליות הפוגעות בציבור, עמד בית המשפט העליון בע"פ 9788/03 מדינת ישראל נ' גולן ואח', פ"ד נח(3) 245:

"בית משפט זה עמד לא אחת על הפער הקיים בין ההכרה הברורה כי מעשים של פגיעה בגוף וברכוש הינם עבירות שמתחייבת בגינם ענישה חמורה כדי להרתיע מפני סיכון שלום הציבור ובטחונו, לבין מידת הסלחנות הננקטת לא אחת ביחס לעבירות כלכליות של צווארון לבן, שנזקן לפרט ולציבור הרחב הנו רב ביותר. לעתים דווקא מעשי עבירה כאלה זוכים בבתי המשפט ליחס מקל ופשרני אף שנזקם לכלל, למשק ולכלכלה, ולא ימון שהציבור רוכש למערכות המשק והשלטון הוא רב ביותר. נוצר לפרקים יחס בלתי הולם בין הענישה המוטלת על עבריין הנאשם בפריצה וגניבת רחוב, לבין ענישה הנגזרת על נאשם רב מעללים, הגוזל מיליונים מכספי ציבור תוך הפרה עמוקה של חובות נאמנות ומוסר בסיסיים. על פער עמוק זה הנבקע לעתים בתפיסה העונשית הנוהגת במקומנו, יש לגשר בדרך של שמירת יחסיות הולמת בהיקפי הענישה, תוך יחוס משקל מתאים לחומרתם האמיתית של המעשים, להשלכתם השלילית ארוכת הטווח על מערכות הכלכלה והחברה, ולהיקף הנזק שהם מביאים על הציבור."

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת, לרבות לאחר עיון בפסיקה הרבה שהוצגה לבית המשפט על ידי ב"כ שני הצדדים, מעלה כי במקרים דומים (של מעילה באמון ובכספי לקוחות) הוטלו על נאשמים עונשים במנעד הרחב כמפורט להלן:

בע"פ 6941/04 מדינת ישראל נ' פורטל (13.1.2005) נדון עניינה של נאשמת, סוכנת ביטוח, שגנבה באופן שיטתי ובמשך תקופה של מספר שנים. בית המשפט העליון עמד על הצורך בענישה הרתעתית כלפי מי שמנצל את אמון הציבור כדי לעשות בכספי הזולת כבתוך שלו. בית המשפט החמיר בעונשה של הנאשמת מעונש של 25 חודשי מאסר לעונש של 40 חודשי מאסר (4 חודשי מתוכם היו מאסר מותנה).

ברע"פ 2291/10 ולר נ' מדינת ישראל (24.3.2010) נדון עניינה של מנהלת חשבונות שעבדה בשני בתי מלון באילת, הפרה את אמונם של מעסיקיה ותוך ביצוע עבירות מרמה וזיוף רבות שלשלה לכיסה סך של כחצי מליון ₪. היא נדונה לעונש של 24 חודשי מאסר בפועל, לצד קנס בסך של 100,000 ₪ ועיצומים נלווים. בית המשפט לקח בחשבון את הפגיעה הקשה באמון, את התחכום, התעוזה והתקופה שבה בוצעו המעשים, לצד העדר העבר הפלילי,

נטילת האחריות והשבת הכסים במלואם, כמו גם מצבה הבריאותי והנפשי של הנאשמת.

בת.פ. (מחוזי ב"ש) 49298-06-13 **מדינת ישראל נ' אהרון** (12.7.2015) נדונה נאשמת שהורשעה לאחר תיקון כתב אישום ב- 8 אישומים של גניבה בידי מורשה ועבירות רבות של גניבה, רישום כוזב ועוד. מדובר היה על פקידת בנק שנתנה שירות אישי ללקוחות ומעלה בכספיהם תוך ניצול אמון רב שנתנו בה, וזאת במשך תקופה ארוכה. סכום המעילה הכולל היה כחצי מליון ₪. בית המשפט הדגיש את הניצול של אמון הלקוחות ופגיעה באמון זה וקבע מתחם כולל אחד שנע בין 3 ל- 8 שנות מאסר.

בת.פ. (ב"ש) 56590-12-11 **מדינת ישראל נ' שילון** (19.5.2015) נדון מקרה שבו סוכן ביטוח הפר אמונו של לקוחו וניצל מעמדו כדי לגנוב ממנו סכום של עשרות אלפי ₪. בית המשפט עמד על החומרה שבהפרת האמון ולגבי האישום של הפרת האמון ומשיכת כספי הלקוח קבע מתחם שינוע בין שנת מאסר אחת לחמש שנות מאסר. יצוין כי מתחם זה אושר לאחר מכן בעפ"ג (ב"ש) 20668/06/15 **שילון נ' מדינת ישראל** (26.19.2015).

בע"פ (י-ם) 536-07-15 **זקן נ' מדינת ישראל** (23.12.2015) הושאר על כנו עונש של 24 חודשי מאסר בפועל. הנאשם הורשע בביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועושיק, לאחר שהציג עצמו בפני מתלון כמנהל חברת "עמיגור" והבטיח להשיג עבורו דירה בדיור ציבורי. במעשיו, הצליח הנאשם לגזול מהמתלון סכום של 140,000 ₪.

בת.פ. (ב"ש) 5515/00 **מדינת ישראל נ' פסטרנק** (8.2.2004) נדונה נאשמת שהונתה במשך תקופה של מסר חודשים עולים חדשים במסגרת תיווך לשיכונם בדירות עמידר. היא הציגה בפניהם מצגי שווא, גרפה כספם לכיסה וכמובן לא נתנה להם את השירות שהובטח, שגם כלל לא היתה מוסמכת לתיתו. לאחר שבית המשפט (כב' השופט נ. זלוצ'ובר) הקל עמה, נגזר עליה עונש של 20 חודשי מאסר.

21. העונש המרבי הקבוע לצד עבירות המרמה הוא עונש של חמש שנות מאסר (ונזכיר כי עניין לנו בעבירות רבות שכאלו). נזכיר, כי על אף הענישה הנוהגת, קיים קושי אינהרנטי לדמות מקרה אחד למשנהו, וכי שיקול הדעת השיפוטי אינו מתמצה רק בענישה הנוהגת אלא בעיקר על העונש ההולם [ע"פ 4447/13 **קוידר נ' מדינת ישראל** (24.11.2014)]. בבחינה זו של העונש ההולם במקרה הקונקרטי ינתן ביטוי לעקרון הענישה האינדיבידואלי [ראו: רע"פ 2396/16 **שבת נ' מדינת ישראל** (27.3.2016); ע"פ 4949/15 **מקדסי נ' מדינת ישראל** (17.3.2016)].

המקרה שבפניי אינו מקרה קל, הן בשל ריבוי מעשי העבירות וזאת לאורך זמן, הן בשל הפגיעה הכלכלית והן בשל הפגיעה הנפשית, בציבור רב ביותר של לקוחות.

כששמים על כף המאזניים את רשימת הערכים המוגנים שנפגעו ממעשי הנאשמת, את מספר קורבנותיה, את עוצמת הפגיעה הכלכלית והפגיעה באמון הציבור הכולל ואמונם של הקורבנות בפרט, ואת מידת התחכום והשימוש במסמכים שזויפו לשם ביצוע עבירות המרמה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם צריך להיות מתחם גבוה.

סבורני כי מי שמנצל אמון הזולת באופן שכזה, בהיקף רב ולאורך זמן ושם כספם של קורבנותיו בידי בהתבסס על אמון זה, מקומו בבית האסורים ולתקופה לא מבוטלת. עקרון ההלימה, וההרתעה הם העקרונות המוליכים והמובילים בגזירת דינה של הנאשמת דן.

עם זאת, אני סבור כי יש לתת ביטוי לקולא בקביעת המתחם לרצונה וניסיונותיה של הנאשמת לצמצם לפחות בחלק מהמקרים את אפשרות הסבל הצפוי של לקוחותיה, עד כדי גם יצירת מצג שווא כלפי ספקי השירות בחו"ל.

משכך, ובשים לב לאמור לעיל, לרבות לשיקולים לקולא בקביעת המתחם, אני סבור שיש לקבוע את מתחם העונש ההולם הכולל לכל העבירות יחדיו, **כמתחם אחד שתחתיתו ב- 18 חודשי מאסר ורומו ב- 50 חודשי מאסר.**

גזירת הדין

22. מדובר בשורת עבירות חמורות שבוצעו לאורך תקופה משמעותית, באופן סדרתי כאשר הנאשמת חדלה ממעשיה רק כשנעצרה.

23. הנאשמת נעדרת עבר פלילי ומתסקיר שירות המבחן עולה שכל חייה דאגה לצעוד במסלול הנורמטיבי. לצד החומרה של העבירות כמפורט לעיל, יש להביא בבחינת הענישה אשר תוטל במסגרת המתחם, את נסיבותיה האישיות של הנאשמת.

24. לא מצאתי נימוקים מיוחדים לחריגה מהמתחם, לא לקולא ולא לחומרה.

25. הנאשמת כבת 33, גרושה ולה בן זוג לחיים. אם לתינוקת בת מספר חודשים מבן זוגה לחיים וילדה בת 13 מנישואיה הקודמים. הנאשמת שוהה במעצר בית בפיקוח אלקטרוני בביתה שלה שבדימונה וזאת תחת פיקוחם של הוריה ובן זוגה לחיים.

26. במסגרת השיקולים לקולא, לעת גזירת הדין בתוך המתחם, אני סבור שיש להביא בחשבון את נטילת האחריות מצד הנאשמת, ובמקרה שלפנינו אין מדובר בדבר שהוא מובן מאליו: הנאשמת הודתה למעשה בכתב האישום המתוקן בעבירות ואירועים שלא נכללו בכתב האישום המקורי וגם אם היה בידי המאשימה לתקן את כתב האישום בכל מקרה, הרי שמדובר בנטילת אחריות מהירה ומשמעותית שבוודאי יש לזקפה לזכותה של הנאשמת. אין ספק כי שליחתה של הנאשמת כיום לבית האסורים, לאחר לידת בתה הקטנה, יהיה עונש חמור ויפגע בה ובמשפחתה. עם זאת, כמובן שאין מדובר בשיקול בלבדי ולטעמי אין בכך כדי להביא לסטייה ממתחם הענישה ההולם.

נתון נוסף שיש לזכור הוא הפגיעה בנאשמת עצמה ובפרנסתה. בוודאי שעתה תידרש לחפש לעצמה תעסוקה חדשה שכן אמון כבר לא ניתן יהיה לתת בה בקרוב. הנאשמת ניזוקה גם כלכלית והיא נאלצת כעת להשיב את שגזלה. ועדיין, **ההשבה אינה מלאה** וגם לפי הסדר הטיעון אין מדובר בהשבה מלאה.

כאמור, אין לנאשמת עבר פלילי והיא חייה נורמטיביים עד להסתבכותה הכלכלית שהביאה אותה להתנהגותה העבריינית ולפגיעה בלקוחותיה.

אציין כי הנאשמת ניהלה את ההליך באופן יעיל יחסית ועל אף שנעדרה ממספר ישיבות, עשתה מאמצים להגיע לדיונים ולא נראה כי משכה את הזמן.

היא גם נכונה לפצות את קורבנותיה (גם אם לא באופן מלא) ובכך היא מעידה על נטילת האחריות מצידה, שנאמר: "כיצד מתוודה? אומר חטאתי עויתי פשעתי, ועשיתי כך וכך, וחזרתי בתשובה לפניך, וזו כפרתי" [רמב"ם, **משנה תורה**, הלכות מעשה הקורבנות, י"ג, י"ד].

27. הנאשמת היתה עצורה כחודש במסגרת תיק המעצר מאחורי סורג ובריה מיום 3.8.2015 ועד יום 2.9.2015 ולאחר מכן במעצר בפיקוח אלקטרוני, לפי חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על תנאי (תיקוני חקיקה), תשע"ה-2014 [להלן: "**חוק הפיקוח**"], וזאת מחודש ספטמבר 2015 ועד למתן גזר הדין (למעלה משנה).

בעבר היתה מחלוקת בשאלה האם נכון לנכות את ימי המעצר שבפיקוח, מתקופת המאסר. עמדתי על הדברים בעצמי בת"פ 54887-08-15 **מדינת ישראל נ' קנפו** (11.4.2016) כשהבעתי דעתי כי אין לנכות אוטומטית את תקופת הפיקוח.

בע"פ 7768/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (20.4.2016) קבע בית המשפט העליון את ההלכה העדכנית שלפיה

תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני אינה מנוכה באופן אוטומטי מתקופת המאסר, אלא מהווה שיקול במסגרת שיקולי הענישה בעת גזירת העונש:

"הימצאותו של נאשם בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני אינה שקולה לשלילת החירות המלווה את המעצר מאחורי סורג ובריח, ואי-ניכוי תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר אינו יוצר כפל ענישה. לפיכך, עמדתי היא כי בדומה למעצר בית, אין לנכות את ימי המעצר בפיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר. ההתחשבות במשך התקופה שבה הנאשם שהה בפיקוח אלקטרוני צריכה להיעשות כשיקול לקולה בבואו של בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם. התחשבות זו תיעשה בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה, על תנאי המעצר והפיקוח האלקטרוני שבו. בין היתר, יהיה על הערכאה הדיונית לתת דעתה לאורך תקופת המעצר בפיקוח אלקטרוני; להיקף ההגבלה על חירותו של הנאשם במסגרת תנאי המעצר; ולריחוקו של מקום המעצר בפיקוח אלקטרוני מביתו, ממשפחתו וממרכז חייו של הנאשם" [פסקה 33 לחוות דעתו של כב' השופט ס. ג'ובראן].

במקרה שלפנינו, הנאשמת אמנם היתה נתונה כשנה במעצר בפיקוח אלקטרוני, אולם לא מדובר היה במעצר הרמטי והתאפשר לנאשמת, בהחלטה די קבועה יש לומר, לצאת לטיפולים רפואיים, לצרכיה ולצרכי משפחתה. אפשרות זו נוצלה לא מעט, כפי שעולה ממסמך ת/3 המפרט את כל היציאות שאושרו ונוצלו על ידי מנהל הפיקוח האלקטרוני.

כמובן שאין לבוא בטרזניה כלשהי לנאשמת על ניצול האפשרות האמורה, ועל כך שהמעצר שבפיקוח לא הרחיקה ממשפחתה ומקרוביה, אולם אין להשוותה למי שהיה מורחק ממשפחתו ומסביבתו.

ועוד בעניין זה: הדחייה האחרונה למתן גזר הדין (דחייה של כחודשיים נוכח הפגרה) היתה מטעמי בית המשפט, אולם קודם לכן היו כל הדחיות שהתבקשו בהליך, מטעמה של הנאשמת, לפחות אחת מהן לצורך גיוס כספי הפיצוי. אין מדובר ב"סחבת" והתברר כי תכליתן של מרבית בקשות הדחיה נשאו פרי בסופו של דבר בהבשלת ההסדר הדיוני, אולם גם לא ניתן לומר שהמשמעות היא התחשבות ניכרת בעובדה שהנאשמת היתה במעצר בפיקוח, בתנאים שדומים יותר למעצר בית.

אני סבור שבמכלול הדברים מהווה עובדת המעצר שבפיקוח, באופן שהדברים התרחשו בפועל, כשיקול לקולא בתוך מתחם העונש ההולם, אולם לא באופן משמעותי בנסיבות הליך זה.

28. במכלול השיקולים שבתוך מתחם העונש ההולם, אני סבור כי יש לגזור את דינה של הנאשמת בתחתית מתחם העונש ההולם שקבעתי.

עם זאת, אני סבור שהעונש צריך להיות ממש בתחתית המתחם, וזאת נוכח שלא כל סכום הגזילה הושב. האיזון יבוצע באמצעות עונש מאסר על תנאי ארוך ומרתיע.

29. הענישה תכלול גם קנס וגם פיצויים וזאת כפי שפורט במסגרת ההסדר ה"סגור" שהוצג בהקשר זה כמפורט לעיל ובת/1 אשר מצאתי לאמצו ולכבדו.

סוף דבר - גזר הדין

30. אחר הדברים האמורים, אני דן את הנאשמת לעונשים הבאים:

עמוד 12

(א) מאסר בפועל לתקופה של **19 חודשים**, בניכוי ימי מעצרה בפועל של הנאשמת מיום 3.8.2015 ועד 2.9.2015.

(ב) 10 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של 3 שנים ממועד שחרורה של הנאשמת ממאסר ובכפוף להוראת סעיף 52(ג) בחוק העונשין, תשל"ז - 1977, שלא תעבור עבירות בהן הורשעה או כל עבירה אחרת שעניינה גניבה או הונאה.

(ג) קנס בסך 7,800 ₪ או 78 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.8.2018 ובמשך כל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד כל היתרה לפירעון מידי ויתוספו תוספות פיגור כחוק, וזאת מעבר לזכותה של המאשימה לבקש הפעלת מאסר חלף קנס.

(ד) פיצוי למתלוננים בסך כולל של 122,200 ₪. הפיצוי ישולם באופן הבא:

סך של 20,000 ₪ יהיו מתוך הסכום שהופקד בתיק מ"ת 55541-08-15.

סך של 30,000 ₪ יהיו מתוך סכום הערבות בתיק המעצר שחולט (בהסכמה) כבר לתיק בית המשפט.

סך נוסף של 72,200 ₪ ישולם על ידי הנאשמת ב- 21 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.10.2016 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אם לא ישולם אחד התשלומים במועד, תעמוד היתרה לפירעון מידי ויתוספו הפרשי הצמדה וריבית כחוק.

הפיצויים יחולקו בין המתלוננים בהתאם לרשימה שלהלן (שנמסרה על ידי המאשימה בהסכמת הסנגור):

אופן חלוקת הפיצוי

מספר בטבלתנפגעי עבירה המצורפת כנספח לכתב האישום				
הערות	המתוקן	סכום פיצוי	ע.ת.	#
	5	1,300 ₪	31	1
	36	1,300 ₪	32	2
	35	1,300 ₪	33	3
	37	1,300 ₪	34	4
	38	1,300 ₪	35	5
	39	1,300 ₪	36	6
	40	1,300 ₪	37	7
	41	1,300 ₪	38	8
	42	1,300 ₪	39	9
	45	1,300 ₪	40	10
	46	1,300 ₪	41	11
	47	1,300 ₪	42	12
	46	1,300 ₪	43	13
	43	500 ₪	44	14
	4	1,300 ₪	45	15

אופן חלוקת הפיצוי

מספר בטבלתנפגעי עבירה המצורפת כנספח לכתב האישום					
הערות	המתוקן	סכום פיצוי	ע.ת.	#	
	44	₪ 1,300	46	16	
	44	₪ 1,300	47	17	
	49	₪ 1,300	48	18	
	50	₪ 1,300	49	19	
	51	₪ 1,300	50	20	
	52	₪ 500	51	21	
	53	₪ 1,300	52	22	
	54	₪ 1,300	53	23	
	7	₪ 1,300	55	24	
	8	₪ 10,000	57	25	
	9	₪ 1,300	59	26	
	10	₪ 1,300	60	27	
	11	₪ 1,300	61	28	
	12	₪ 1,300	62	29	
	13	₪ 1,300	63	30	
	14	₪ 1,300	64	31	
	58	₪ 1,300	65	32	
	6	₪ 10,000	66	33	
	1	₪ 1,300	67	34	
	55	₪ 1,300	68	35	
	15	₪ 1,300	69	36	
	2	₪ 1,300	70	37	
	16	₪ 1,300	71	38	
	17	₪ 1,300	72	39	
	3	₪ 1,300	73	40	
	18	₪ 1,300	74	41	
	19	₪ 10,000	76	42	
	20	₪ 1,300	77	43	
	21	₪ 500	78	44	
	22	₪ 1,300	79	45	
	23	₪ 10,000	82	46	
	24	₪ 1,300	84	47	
	25	₪ 1,300	85	48	
	26	₪ 1,300	86	49	
	27	₪ 10,000	89	50	
	28	₪ 1,300	91	51	
	29	₪ 1,300	92	52	
	30	₪ 1,300	93	53	
	31	₪ 1,300	94	54	
	32	₪ 1,300	95	55	
	33	₪ 1,300	96	56	

	34	₪ 1,300	97	57
לא מופיע כעד תביעה	56	₪ 1,300		58
לא מופיע כעד תביעה	56	₪ 1,300		59
לא מופיע כעד תביעה	57	₪ 1,300		60
לא מופיע כעד תביעה	59	₪ 1,300		61
לא מופיע כעד תביעה	60	₪ 500		62
לא מופיע כעד תביעה	61	₪ 1,300		63
		122,200		סה"כ
		₪		פיצוי

מובהר לנאשמת שכל סכום שישולם על ידה יזקף תחילה לטובת הפיצוי ורק לאחר תלום מלוא הפיצוי יועברו הסכומים לזכות הקנס.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתנה והודעה היום ח' אלול תשע"ו, 11/09/2016 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן , סגן נשיאה

החלטה

אני מכבד את הסכמת הצדדים ועל כן אני מורה כי הנאשמת תתייצב לריצוי מאסרה בבית סוהר דקל ביום 16.10.2016 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס (אם תתקבל כזו לאחר הליך של מיון מוקדם כמפורט להלן), כשברשותה תעודת זהות או דרכון.

מוצע לנאשמת לתאם את כניסתה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

בהתאם לסמכותי לפי סעיף 21 בחוק המעצרים, אני מורה כי תנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני לרבות כל הבטוחות קיימות, ולרבות כמובן הערבויות ואיסור יציאה מן הארץ יהיו בתוקף עד למועד ההתייצבות לריצוי העונש.

בשים לב לכך, אני מורה כי חלוקת הסכום המופקד בבית המשפט בתיק המעצר לטובת הפיצוי, יהיה רק לאחר 20.10.2016 על מנת שהסכום יישאר בתיק המעצר כחלק מתנאי המעצר שבפיקוח.

ניתנה והודעה היום ח' אלול תשע"ו, 11/09/2016 במעמד הנוכחים.

איתי ברסלר-גונן , סגן נשיאה